

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/323/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912209457
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6912209457.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska č. 5, Bratislava, IČO 35 724 803, právne zastúpeného Advokátska kancelária TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska č. 5, Bratislava, IČO 36 613 843 proti odporkyni J. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. J. č. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, občianske združenie, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa č. 5/ A, Lučenec, v konaní o zaplatenie 1274,40 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 9C/96/2012-75 zo dňa 31. 03. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd pripustil vstup vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do konania na strane odporkyne.

V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej v texte len „združenie“), má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporkyne, pričom nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku, keďže možnosť vystupovať ako vedľajší účastník mu dáva špeciálna právna úprava v zmysle § 93 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 93 ods. 4 O.s.p.. Vedľajší účastník má právo na doručovanie všetkých písomností v rámci konania, právo oboznamovať sa so všetkými dokladmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, a tým výkonom týchto zákonných oprávnení, ktoré sú rovnaké ako u účastníka, nemôže dôjsť k porušovaniu Ústavy, či Zákona o ochrane osobných údajov, keďže údaje v rámci konania vedľajší účastník získava na základe svojho procesného postavenia, ktoré je rovnaké ako u účastníka s obmedzením týkajúcim sa s dispozíciou s konaním a podobne, a teda nemožno konštatovať, že zo strany vedľajšieho účastníka ide o neoprávnený zásah do práv navrhovateľa alebo odporcu.

Na základe týchto skutočností okresný súd na základe námietky navrhovateľa na vstup vedľajšieho účastníka rozhodol s poukazom na ustanovenie § 93 ods. 3, vety tretej O.s.p. tak, že pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane odporkyne.

Na záver poukázal okresný súd na to, že v súčasnej dobe platný Občiansky súdny poriadok v zmysle § 93 ods. 3 druhej vety O.s.p. vyžaduje, aby vedľajší účastník, ktorý vstupuje do konania z vlastného podnetu, pri vstupe do konania predložil aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje v konaní, na túto skutočnosť však súd nemohol prihliadnuť, pretože vedľajší účastník na strane odporkyne vstúpil do konania v čase, keď platná právna úprava nevyžadovala k vstupe vedľajšieho účastníka jeho súhlas. Keďže spotrebiteľské združenie ako vedľajší účastník nemusí preukazovať právny záujem na výsledku v konaní, pri vstupe vedľajšieho účastníka nebol potrebný súhlas účastníka so vstupom, preto námietke navrhovateľa nevyhovelo.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľ, podľa ktorého ust. § 93 ods. 3 O. s. p. jednoznačne stanovuje súhlas hlavného účastníka ako nevyhnutnú súčasť oznámenia združenia o vstupe do konania. Vzhľadom na to, že združenie takýto súhlas do dnešného dňa nepredložilo, nespĺnilo podmienky na vznik vedľajšieho účastníctva v predmetnom konaní. Ustanovenie § 93 ods. 3 O. s. p. s účinnosťou od 01. 01. 2015 je ustanovením procesného charakteru bez uvedenia prechodných ustanovení, preto je platné odo dňa účinnosti a vzťahuje sa aj na oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania doručené súdu pred 01. 01. 2015. Navyiac, navrhovateľ uviedol, že na základe judikatúry Najvyššieho súdu SR vedľajší účastník nemôže vstúpiť do konania ani v prípade, ak vstupuje proti vôli toho, popri kom chce v konaní vystupovať, resp., že ani účasť takéhoto vedľajšieho účastníka nesmie byť navrhovateľovi, alebo odporcovi nanútená, ak si ju sám neželá. Predmetná novela teda zakotvila v Občianskom súdnom poriadku len to, čo bolo už aj predtým zrejme a malo byť aplikované v praxi, a to, že účasť vedľajšieho účastníka v konaní nesmie byť podporovanému účastníkovi nanútená. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 188/2012. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že vstup združenia do konania nepripúšťa.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že jeho odvolanie považuje za zjavne účelové a právne irelevantné. Zdôraznil, že vstup združenia do konania zákon v ust. § 93 ods. 2 O. s. p. priamo predpokladá a v uvedenej súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/27/2012 zo dňa 27. 08. 2012. Opätovne poukázal na to, že vstúpil do konania na strane odporcu ešte v čase, keď novelizované ustanovenie vyžadujúce súhlas hlavného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho podporu nebolo účinné. Podmienky na vstup vedľajšieho účastníka do konaní zakotvené právnou úpravou účinnou od 01. 01. 2015 preto nemožno aplikovať na tie prípady, kedy vedľajší účastník vstúpil do konaní pred účinnosťou tohto ustanovenia. Zároveň poukázal na to, že zo žiadneho ustanovenia procesného kódexu, ani do novely účinnej od 01. 01. 2015, nebolo možné vyvodiť záver, aby pre účinný vstup vedľajšieho účastníka do konania sa vyžadoval výslovný súhlas hlavného účastníka, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, ak vstúpil do konania „z vlastného podnetu“. Prípadná nečinnosť žalovaného nemôže byť v žiadnom prípade posudzovaná za konkludentný nesúhlas s účasťou vedľajšieho účastníka v konaní, ale je iba prejavom rezignácie neinformovaného spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil ako v celom rozsahu vecne správne.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom do 31. 12. 2014, ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O. s. p. v znení účinnom do 31. 12. 2014, do konania vedľajší účastník vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba (§ 93 ods. 4 prvá a druhá veta O. s. p.).

V prejednávanej veci je zrejme, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, a to zmluvy o úvere, ktorú uzavrel právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti s odporkyňou ako spotrebiteľom. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov.

Okresný súd vecne správne posúdil námietku vznesenú navrhovateľom voči vstupe vedľajšieho účastníka do konania ako nedôvodnú. Svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O. s. p., preto odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia okresného

súdu a na tieto v podrobnostiach odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza nasledovné :

Podaním zo dňa 25. 09. 2012 oznámilo vstup do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778. Následne podaním zo dňa 06. 02. 2015 doručil súdu navrhovateľ námietku vstupu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne do konania.

Odvolačný súd v tejto súvislosti dodáva, že pre účely posudzovanej veci je nutné uzavrieť, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu (bez ohľadu na konkrétnu fázu právoplatne neskončeného konania); právna úprava platná a účinná do 31. 12. 2014 výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nevyžaduje. Prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma a dôvodom nepripustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania. Následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05. 02. 2013). Vyššie uvedené závery sa v plnej miere uplatnia len vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ktorým je právnická osoba založená za účelom ochrany práv spotrebiteľa. Preto pokiaľ v prejednávanej veci vedľajší účastník doručil oznámenie o svojom vstupe do konania na strane odporcu do 31. 12. 2014, okresný súd postupoval vecne správne, ak vzhľadom na navrhovateľom vznesenú námietku (ne)prípustnosti vedľajšieho účastníka konania na strane odporkyne rozhodol tak, že vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajšieho účastníka do konania pripustil.

Vzhľadom na vývoj právnej úpravy občianskeho súdneho konania v poslednom období nemožno v prípade spotrebiteľskej veci hovoriť už o klasickom sporovom konaní, pretože v tomto konaní nie je súd v celom rozsahu viazaný návrhom (§ 153 ods. 3 a 4 O.s.p.), je povinný z vlastnej iniciatívy skúmať, či spotrebiteľská zmluva, od ktorej odvodzuje navrhovateľ svoj uplatnený nárok, neobsahuje neprijateľné podmienky (§ 172 ods. 9 O. s. p.) a je dokonca z úradnej povinnosti povinný v konaní aj bez návrhu prihliadnuť na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával (§ 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov). Z tohto hľadiska sa pomoc vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi nepochybne môže prejavíť v ktorejkoľvek fáze konania po jeho začatí, a to práve v možnosti poukázať na tieto skutočnosti, ktoré môžu mať podstatný vplyv na výsledok konania v konkrétnej spotrebiteľskej veci (a to aj v prípade ak je spotrebiteľ v konaní nečinný).

Účelom postavenia vedľajšieho účastníka ako právnickej osoby založenej na ochranu práv spotrebiteľa, ktorý vstupuje do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. účinného od 15. 10. 2008 je v zmysle dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu rozšíriť ochranu práv aj na práva spotrebiteľov, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem a teda umožniť právnickým osobám založeným na tento účel chrániť práva spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní v procesnom postavení vedľajších účastníkov. V prejednávanej veci musí súd brať na zreteľ, že existujú dva typy vedľajšieho účastníctva a v prípade, ak zo zákona vstúpila do určitého konania právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, potom na vstup alebo zotrvanie v konaní, príp. na možnosť uskutočňovať právne úkony v takomto konaní, tomuto typu vedľajšieho účastníka nemožno klásť žiadne ďalšie podmienky okrem tých, ktoré sú stanovené v § 93 ods. 4, druhá a tretia veta O. s. p. Iba uvedený výklad totiž dôsledne zodpovedá tomu, že všeobecné súdy sú povinné vykladať a používať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné práva na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov. Pokiaľ je potom účelom ustanovenia § 93 ods. 2, v spojení s § 93 ods. 4 O. s. p. zvýšiť ochranu určitých subjektov prostredníctvom právnických osôb, ktorých predmetom činnosti je práve ochrana záujmov týchto subjektov, nemožno mať pochybnosti o tom, že je v súlade s uvedeným účelom právnej úpravy,

uvedeným právnickým osobám zabezpečiť účinné právne prostriedky ochrany, ktoré by mohli v prospech chránených subjektov využiť.

Novela Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 353/2014 Z. z. s účinnosťou od 01. 01. 2015 neobsahuje ustanovenia prechodného charakteru, preto novelizované znenie §-u 93 ods. 2 a 3 O. s. p. je možné aplikovať na právne vzťahy odo dňa účinnosti tohto zákona, teda od 01. 01. 2015. Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania bolo doručené okresnému súdu pred 01. 01. 2015. Uvedený právny záver nespochybňuje ani dôvodová správa k zák. č. 353/2014 Z. z. ak konštatuje, že odstraňuje interpretačné problémy praxe súdov, ak z uvedeného v žiadnom prípade nevyplýva, že by uvedená novela zák. č. 353/2014 Z. z. mala byť aplikovaná i na právne vzťahy vzniknuté pred jeho účinnosťou. Podmienky na vstup vedľajšieho účastníka do konania zavedené právnou úpravou účinnou od 01. 01. 2015 nemožno aplikovať na tie prípady, kedy vedľajší účastník do konania vstúpil ešte za účinnosti starej právnej úpravy, ktorá takéto podmienky pre vznik vedľajšieho účastníctva nezakotvovala, pretože by sa tak podľa novej právnej úpravy posudzoval vznik právnych vzťahov a nadobudnutých práv (ktoré vedľajšiemu účastníkovi jeho vstupom do konania vznikli), ku ktorému došlo pred jej prijatím.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd nepovažuje odvolanie za dôvodné a napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.